

Halk Oyunları Sporcularının Algıladıkları Antrenör Davranışlarının İncelenmesi

Edip KARABACAK¹

¹Sivas Cumhuriyet Üniversitesi Spor Bilimleri Fakültesi, Sivas/TÜRKİYE; <https://orcid.org/0000-0002-3084-9190>

To cite this article/ Atıf için:

Karabacak, E. (2024). Halk oyunları sporcularının algıladıkları antrenör davranışlarının incelenmesi. *Uluslararası Bozok Spor Bilimleri Dergisi*, 5(1), 191-200.

Özet

Bu çalışmada, halk oyuncuların algıladıkları antrenör tutum ve davranışlarını incelemek amaçlanmıştır. Ayrıca algılanan antrenör tutum ve davranış ölçeğinden alınan puanların cinsiyet, yaş, antrenör yaşı, antrenör ile çalışma yılı, antrenör eğitim durumu değişkenlerine göre farklılaşıp farklılaşmadığı incelenmeye çalışılacaktır. Ölçekler Google Form üzerinden 100 halk oyuncuya ulaştırılmıştır. Veri toplama aracı olarak araştırmacı tarafından hazırlanan kişisel bilgi formu ve Üzümcü ve ark.) tarafından geliştirilen Algılanan Antrenör Tutum ve Davranışları Ölçeği kullanılmıştır. Araştırmada elde edilen veriler SPSS.22 paket programına aktarılmış, tüm istatistiksel işlemlerdeki analizler aynı program üzerinde gerçekleştirilmiştir. Parametrik varsayımlar yerine getirildiğinden Bağımsız ikili gruplarda T- Testi ikiden fazla gruplar için Tek Yönlü Varyans Analizi (ANOVA) testleri kullanılmıştır. Çalışma sonucunda elde edilen bulgulara göre Katılımcıların cinsiyet değişkenine göre Algılanan Antrenör Tutum ve Davranışları Ölçeğinden genel olarak almış oldukları puanlar incelendiğinde aralarında ki fark istatistiksel olarak anlamlı bulunmazken ($p>0.05$), alt boyutlardan alınan puanlar incelendiğinde aralarında ki fark anlamlı bulunmuştur ($p<0.05$). Diğer değişkenlerimiz (yaş, antrenör çalışma yılı, antrenör eğitim durumu) arasında da hem genel ortalamada hem alt boyut düzeyinde anlamlı bir fark bulunamamıştır.

Anahtar kelimeler: Antrenör, Halk Oyunları, Spor

Perceived Coach Behaviors of Folk Dance Athletes Review

Abstract

In this study, it is aimed to examine the perceived coach attitudes and behaviors of folk dances. In addition, it will be tried to examine whether the scores obtained from the perceived coach attitudes and behaviors scale differ according to the variables of gender, age, coach age, years of working with the coach, coach education status. The scales were delivered to 100 folk dances via Google Form. The personal information form prepared by the researcher and the Perceived Coach Attitudes and Behaviors Scale developed by Üzümcü et al. (2017) were used as data collection tools. The data obtained in the study were transferred to the SPSS.22 package program, and all statistical analyses were performed on the same program. Since parametric assumptions were fulfilled, T-Test for independent paired groups and One-Way Analysis of Variance (ANOVA) tests for more than two groups were used. According to the findings obtained as a result of the study, when the participants' scores from the Perceived Coach Attitudes and Behaviors Scale were examined according to the gender variable, the difference between them was not statistically significant ($p>0.05$), but when the scores obtained from the sub-dimensions were examined, the difference between them was found significant ($p<0.05$).

Keywords: Coach, Folk Dances, Sports

GİRİŞ

Kavram olarak antrenör kelimesi 14. yy'daki Macaristan asıllı Sturdy'ye dayanmaktadır. Antrenör kavramı o dönemlerde kişileri harp meydanlarına, arazilere taşıyan araçlar için kullanılan bir kavramdı. Günümüzde İngilizce manası “güç, kuvvet, dayanıklılık ve azimli olmak” anlamına gelen Sturdy bu sözcüklerle ilişkilendirilerek Türkçeye çevrilmiştir. Bu sebeple Türkçeye antrenör olarak çevrilen “coach” kelimesi anlam itibari ile “taşıt, yolcu vagonu” anlamlarına da gelmektedir (Küçük, 2023).

Günümüzde ise antrenör; “Sporcunun üstün performansa ulaşabilmesi adına, edindiği bilgi ve tecrübeleri bilim yolunda kullanıp bu bilgi ve tecrübeleri çeşitli stratejilerle harmanlayarak değişik karakterlerdeki kişilere uygulayabilen kimsedir” şeklinde tanımlanmaktadır (Sevim, 2007).

Antrenörlük genel olarak “sporcu, spor, yöneticiler, medya, seyirciler ve antrenör” arasındaki karşılıklı etkileşime dayanmaktadır. Antrenörlük en basit şekli ile; hem bilim hem de sanat özelliği taşıyan sporcu antrenör arasında ki etkileşimle meydana gelen bir meslektir. Bu sayılan basit anlamda antrenörlüğün üç bileşenin uyum içinde olması başarı için oldukça önemlidir. Sporcuların maddi kazanç sağladıkları, eğlendikleri, fiziksel ve mental olarak geliştikleri, takım birlik ve beraberliğine sahip oldukları gibi bileşenlerin uyumlu olmasıyla mümkündür. (Konter, 1996).

Counselman'a göre antrenör, “bir amaç için mücadele eden insanların (sporcuların) eğitimli yöneticisidir. Antrenör, bu amaca doğru sporcularına zekice yönlendiricilik yapmaktadır” (Konter,1996).

Antrenör davranışları, sporcuların istenilen performans düzeyine ulaşım hedeflerine ulaşmalarında, spora katılım noktasında motivasyon sağlamalarında ve becerilerini geliştirmede oldukça etkilidir. Bunun yanı sıra antrenör, onun gündelik yaşamında etkili olan ve kendisine rol model aldığı en önemli kişilerden biridir (Üzüm & Aycan, 2019).

Başarılı antrenör, etkili liderlik becerileri sergiler ve gösterdiği bu beceriler sporcuların fiziksel, teknik, taktik ve psikolojik performanslarını kolaylaştırıcıdır. Bu beceriye sahip olan antrenörlerle çalışan takımların, başarı ve performansı yakalamaları daha olası bir durumdur (Konter, 2004).

Antrenörler, sporcularını çalıştırırken genellikle başarılması gereken birçok özel hedef belirler; bunlar genel olarak üç grupta toplanır:

- Başarılı bir takıma sahip olmak,
- Gençlerin eğlenmesine yardımcı olmak,
- Gençlerin gelişmesine;
  - a) Fiziki olarak, sportif beceriler öğrenerek, fizik kondisyonu geliştirerek, sağlık alışkanlıklarını geliştirerek ve sakatlıklardan sakınarak;
  - b) Psikolojik olarak, duygularını kontrol etme durumunu ve kendine saygısını geliştirerek; ve,
  - c) Sosyal olarak, rekabet ortamında iş birliğini ve uygun standart davranış şekillerini öğreterek onlara yardım etmek (Büyükonat, 1998).

Antrenörlerin sporcularına karşı olumlu davranış ve tutumlarla model olması bu meslek grubunun en önemli kişilik özelliklerinin başında gelmektedir. Antrenörlerin davranışları sporcular tarafından sürekli gözlemlenmektedir. Nitekim antrenörler sporcularına gerek bilgileri gerek kişilik özellikleri ile rol model olan spor eğitimcileridir. Bu nedenle antrenörlerin etik ilkeleri göstermeleri, sporcuların da bu ilkeleri benimsemelerinde önemli bir etkiye sahiptir (Dolaşır, 2006).

Her mükemmel sporcunun arkasında, güçlü ve destekleyici bir antrenörün bulunduğu kanısı kabul görmüş bilinen bir gerçektir. Antrenörler sporcuların kaygılarını istenmeyen seviyede yükseğe çekmemek için; “kendi gereksinimleri, sporcuların gereksinimleri ve yapılan sporun gereksinimlerinin” arasında uyumu sağlamalıdır (Sevim, 2010).

Bu çalışmanın amacı halk oyuncuları algılanan antrenör tutum ve davranışlarını incelemektir. Ayrıca algılanan antrenör tutum ve davranış ölçeğinden alınan puan cinsiyet, yaş, antrenör yaşı, antrenör ile çalışma yılı, antrenör eğitim durumu değişkenlerine göre farklılaşp farklılaşmadığı incelenmeye çalışılacaktır.

YÖNTEM

Araştırma Modeli

Araştırma amacı doğrultusunda genel tarama modellerinden biri olan ilişkisel tarama yöntemine göre yapılmıştır. Betimsel-ilişkisel tarama modeli araştırmada bir durum veya olayı olduğu gibi betimleme ve bu olay veya durumlara sebep olan değişkenlerin ilişkisi, etkisi aynı zamanda da derecelerini belirlemektir (Toytok & Uçar , 2018).

Çalışma Grubu

Araştırmanın örneklemin, Sivas Halk Eğitim Merkezi Müdürlüğüne bağlı halk oyunları kurslarında eğitim almış ve müsabık gönüllü 38 erkek 62 kadın olmak üzere 100 öğrenci oluşturmaktadır. Araştırma evrenini sadece halk oyunları sporcuları oluşturduğu için örnekleme yöntemi olarak olasılık sız örnekleme yöntemlerinden biri olan elverişli örnekleme yöntemi seçilmiştir.

Veri Toplama Aracı

Araştırmaya dahil olan katılımcıların demografik bilgilerini öğrenmek amacıyla araştırmacı tarafından hazırlanan kişisel bilgi formu; katılımcıların algıladıkları antrenör tutum ve davranışlarını ölçmek amacıyla Üzüm ve arkadaşları. (2017) tarafından geliştirilen “**Algılanan Antrenör Tutum ve Davranışları Ölçeği**” (AATDÖ) kullanılmıştır (Üzüm vd.,2018). 24 soru ve 3 alt boyuttan (karakteristlik özellik, bilgi ve beceri birikimi ve adaletli olmak) oluşan bu ölçek 5 kategori üzerinden değerlendirilmiş olup maddelerin sayısal olarak karşılığı; Hiçbir zaman=1, Nadiren=2, Ara sıra=3, Sık Sık=4, Her zaman=5 olacak şekilde puanlanmaktadır. Alt boyutların soru karşılığı şu şekildedir; **Karakteristik Özellikler** 1., 2., 3., 4., 6., 7., 8., 9., 10., 11., 18., 20. ve 23. maddelerden, **Bilgi ve Beceri Birikimi** 13., 14., 15., 16., 17., 19., 21., 22. ve 24. maddelerden ve **Adaletli Olmak** 5., ve 12. maddelerden oluşmaktadır. Ayrıca ölçekte 1., 2., 3., 4., 6., 7., 8., 9., 10., 18., 20. ve 23. maddeler ters çevrilerek puanlanmaktadır.

Verilerin Analizi

Bu çalışma için katılımcılara Google Forms aracılığı ile ölçek formu gönderilmiştir. Gönderilen formların doğru olarak yanıtlandığı kabul edilen 100 ölçek değerlendirmeye alınmıştır. Katılımcıların cinsiyet, yaş, antrenör yaşı, antrenör çalışma yılı ve antrenör eğitim durumu araştırmanın bağımsız değişkenlerini oluştururken, bağımlı değişkenini örneklem grubunun AATDÖ puanları oluşturmuştur. Araştırmada elde edilen veriler SPSS.22 paket programına aktarılmış, tüm istatistiksel işlemlerdeki analizler aynı program üzerinde gerçekleştirilmiştir. Tanımlayıcı istatistiklerin hesaplanmasının yanı sıra alt problemlere açıklık getirmek için bağımsız ikili gruplarda T- Testi ikiden fazla gruplar için Tek Yönlü Varyans Analizi (ANOVA) testleri kullanılmıştır.

BULGULAR

Araştırmanın bu bölümünde istatistiksel analizler neticesinde elde edilen verilere ilişkin bulgu ve yorumlara yer verilmiştir.

Tablo 1. Katılımcıların demografik bilgilerinin dağılımı

Cinsiyet	N	%
Erkek	38	38
Kadın	62	62
Yaş		
13-20	84	84
21-30	5	5
31-45	11	11
Antrenör Yaşı		
30 Yaş ve Altı	13	13
31-35	85	85
46 Yaş ve Üzeri	2	2
Antrenör Çalışma Yılı		
1 Yıl ve Altı	38	38
2-3 Yıl	39	39
4-5 Yıl	6	6
5 Yıl ve Üstü	17	17
Antrenör Eğitim Durumu		
Lise ve Dengi	14	14
Üniversite	62	62
Lisansüstü	24	24
Toplam	100	100

Tablo 1'e göre araştırmaya katılan halk oyuncuların %38'inin erkek, %62'sinin kadın halk oyuncular olduğu görülmüştür. Yaş değişkenine göre %84'ünün 13-20 yaş, %5'inin 21-30 yaş, %11'inin 46 yaş ve üstü olduğu görülmüştür. Antrenör yaşı değişkenine göre antrenör yaşlarının %13'ünün 30 yaş ve altı, %85'inin 31-35 yaş arası, %2'sinin 46 yaş ve üzeri olduğu görülmektedir. Antrenör çalışma yılı değişkenine göre %38'i 1 yıl ve altı, %39'u 2-3 yıl, %6'sı 4-5 yıl, %17'sinin 5 yıl ve üstünde olduğu görülmektedir. Son değişkenimiz olan antrenör eğitim durumu dağılımları incelendiğinde %14'ünün lise ve dengi okul mezunu, %62'sinin üniversite mezunu, %24'ünün lisansüstü eğitim mezunu olduğu görülmektedir.

Tablo 2. Halk oyuncuların algılanan antrenör tutum ve davranışlarına ilişkin ortalama, standart sapma ve güvenilirlik değeri

Alt Boyutlar	X	Ss	α
Karakteristik Özellik	3.99	.20	.125
Beceri Birikimi	3.53	.30	
Adaletli Olmak	1.51	.73	

Halk oyuncuların algıladıkları antrenör tutum ve davranışlarına bakıldığında en yüksek ortalama değer karakteristik özellikler olurken, en düşük ortalama adaletli olmak alt boyutunda görülmektedir. Ölçeğin alt boyutlarına verilen cevapların ortalaması alınarak yapılan güvenilirlik analizi sonucunda ölçeğin tüm alt boyutları sosyal bilimlerde makul kabul edilen .60 ve yukarısı Crombach's Alpha değerini karşılamaktadır.

Tablo 4. Antrenör davranış ölçeğine ait ölçümlere ilişkin betimsel istatistikler

	Ort.	Ss	Min.	Max.	Çarpıklık	Basıklık
Antrenör Davranış	3,61	.16	3.13	4.00	-.643	.837
Karakteristik Özellik	3.99	.16	3.54	4.38	-.967	.479
Bilgi ve Beceri Birikimi	3.53	.29	2.67	4.11	-.633	.819
Adaletli Olma	1.49	.71	1.00	3.50	1.285	.348

Tablo 4' e göre Algılanan Antrenör Davranış ölçeğinin ortalamasının 3.61 (ss=.16) ve alt boyutlarından; karakteristik özellik alt boyutunun ortalamasının 3.99 (ss=.16), bilgi ve beceri birikimi alt boyutunun 3.53 (ss=.29), ve adaletli olma alt boyut ortalamasının 1.49 (ss=.71) olduğu gözlemlenmiştir. Çarpıklık ve basıklık puanlarının ise ± 1.5 Aralığında olduğu gözlemlenmiştir. Fakat ölçeğin puanlarında çarpıklık ve basıklık değeri için normallik varsayımı sağlanamamıştır. Bu nedenle puanlar karşılaştırılırken beş gözlem analiz dışı bırakılmıştır. Beş gözlem analiz dışında bırakıldığında ölçek puanlarında çarpıklık ve basıklık değerinin ± 1.5 Aralığında olduğu ve normal dağılıma yaklaştığı gözlemlenmiştir.

Tablo 5. Katılımcıların cinsiyet değişkenine göre algılanan antrenör tutum ve davranışları ölçeği (aaddö) puanlarının t- testi analizi sonuçları

Değişken	Düzyey	X	N	Ss	t	P
Algılanan Antrenör Davranışı	Erkek	3.63	37	.18	1.597	.113
	Kadın	3.60	63	.16		
Alt Boyutlar						
Karakteristik Özellik	Erkek	3.97	37	.19	-1.175	.243
	Kadın	4.01	63	.15		
Bilgi ve Beceri Birikimi	Erkek	3.61	37	.29	2.029	.045
	Kadın	3.90	63	.29		
Adaletli Olmak	Erkek	1.72	37	.83	2.434	.018
	Kadın	1.34	63	.58		

Tablo 5'e göre halk oyuncuların antrenör davranışlarına yönelik algıları incelendiğinde cinsiyet değişkenine göre anlamlı farklılık gözlemlenmemiştir ($p>0.05$). Erkek katılımcıların Algılanan antrenör davranışları ölçeğinden ve tüm alt boyutlarından almış oldukları puan ile kadın katılımcıların almış oldukları puanlar istatistiksel olarak anlamlı görülmemiştir.

Tablo 6. Katılımcıların yaş değişkenine göre algılanan antrenör tutum ve davranışları ölçeği (aaddö) puanlarının anova- testi analizi sonuçları

Değişken	Yaş	X	N	Ss	F	p
Algılanan Antrenör Davranışı	13-20	3.62	83	.16		
	21-30	3.60	5	.31	1.100	.337
	31-45	3.55	12	.17		
Alt Boyutlar						
Karakteristik Özellik	13-20	3.99	83	.15		
	21-30	3.93	5	.27	.338	.714
	31-45	4.00	12	.19		
Bilgi ve Beceri Birikimi	13-20	3.55	83	.29		
	21-30	3.55	5	.27	1.933	.150
	31-45	3.37	12	.30		
Adaletli Olmak	13-20	1.50	83	.70		
	21-30	1.70	5	1.09	.372	.690
	31-45	1.37	12	.64		

Tablo 6'ya göre katılımcıların algılanan antrenör tutum ve davranışları ölçeğinden almış oldukları puan incelendiğinde yaş değişkenine göre gruplar arası fark istatistiksel olarak anlamlı görülmemiştir ($p>0.05$). Yine **Tablo 6'ya** göre ölçeğin alt boyutlarından alınan puan yaş değişkenine göre anlamlı bulunmamıştır ($p>0.05$).

Tablo 7. Katılımcıların antrenör yaşı değişkenine göre algılanan antrenör tutum ve davranışları ölçeği (aaddö) puanlarının t-testi analizi sonuçları

Değişken	Düzy	X	N	Ss	t	P
Algılanan Antrenör Davranışı	30 Yaş ALTI	3.63	13	.18	.792	.430
	30-45 Yaş	3.60	87	.16		
Alt Boyutlar						
Karakteristik Özellik	30 Yaş ALTI	4.02	13	.19	.721	.473
	30-45 Yaş	4.00	87	.15		
Bilgi ve Beceri Birikimi	30 Yaş ALTI	3.54	13	.29	.149	.882
	30-45 Yaş	3.53	87	.29		
Adaletli Olmak	30 Yaş ALTI	1.65	13	.87	.890	.375
	30-45 Yaş	1.46	87	.68		

Tablo 7'ye göre katılımcıların algılanan antrenör tutum ve davranışları ölçeğinden almış oldukları puan incelendiğinde antrenör yaşı değişkenine göre gruplar arası fark istatistiksel olarak anlamlı görülmemiştir ($p>0.05$). Yine **tablo 7'ye** göre ölçeğin alt boyutlarından alınan puan antrenör yaşı değişkenine göre anlamlı bulunmamıştır ($p>0.05$).

Tablo 8. Katılımcıların antrenör çalışma yılı değişkenine göre algılanan antrenör tutum ve davranışları ölçeği (aaddö) puanlarının anova- testi analizi sonuçları

Değişken	Çalışma Yılı	X	N	Ss	F	P
Algılanan Antrenör	1 Yıl ve Altı	3.57	39	.17		
	2-3 Yıl	3.65	38	.15	1,700	.172

Davranışı	4-5 Yıl	3.68	6	.20		
	5 Yıl ve Üzeri	3.58	17	.17		
Alt Boyutlar						
Karakteristik Özellik	1 Yıl ve Altı	4.01	39	.19		
	2-3 Yıl	3.99	38	.20	.376	.771
	4-5 Yıl	4.05	6	.17		
	5 Yıl ve Üzeri	3.94	17	.24		
Bilgi ve Beceri Birikimi	1 Yıl ve Altı	3.45	38	.33		
	2-3 Yıl	3.61	39	.25	4.000	.010
	4-5 Yıl	3.51	6	.38		
	5 Yıl ve Üzeri	3.51	17	.29		
Adaletli Olmak	1 Yıl ve Altı	1.31	38	.53		
	2-3 Yıl	1.58	39	.79		
	4-5 Yıl	2.08	6	1.24	1.534	.211
	5 Yıl ve Üzeri	1.58	17	.69		

Tablo 8'e göre katılımcıların algılanan antrenör tutum ve davranışları ölçeğinden almış oldukları puan incelendiğinde antrenör ile çalışma yılı değişkenine göre gruplar arası fark istatistiksel olarak anlamlı görülmemiştir ($p>0.05$). Yine **tablo 8'e** göre ölçeğin alt boyutlarından alınan puan antrenör ile çalışma yılı değişkenine göre anlamlı bulunmamıştır ($p>0.05$).

Tablo 9. Katılımcıların antrenör eğitim durumu değişkenine göre algılanan antrenör tutum ve davranışları ölçeği (aatdö) puanlarının anova- testi analizi sonuçları

Değişken	Mezuniyet	X	N	Ss	F	p
Algılanan Antrenör Davranışı	Lise	3.60	15	.15		
	Üniversite	3.60	60	.15	.614	.543
	Lisansüstü	3.65	25	.22		
Alt Boyutlar						
Karakteristik Özellik	Lise	3.92	15	.24		
	Üniversite	3.99	60	.21	2.443	.092
	Lisansüstü	4.03	25	.15		
Bilgi ve Beceri Birikimi	Lise	3.55	15	.29		
	Üniversite	3.51	60	.29	.076	.927
	Lisansüstü	3.56	25	.35		
Adaletli Olmak	Lise	1.67	15	.21		
	Üniversite	1.45	60	.08	.903	.409
	Lisansüstü	1.58	25	.17		

Tablo 9'a göre katılımcıların algılanan antrenör tutum ve davranışları ölçeğinden almış oldukları puan incelendiğinde antrenör eğitim durumu değişkenine göre gruplar arası fark istatistiksel olarak anlamlı görülmemiştir ($p>0.05$). Yine **tablo 9'a** göre ölçeğin alt boyutlarından alınan puan antrenör eğitim durumu değişkenine göre anlamlı bulunmamıştır ($p>0.05$).

TARTIŞMA VE SONUÇ

Bu çalışma halk oyunları sporcularını algıladıkları antrenör tutum ve davranışlarını incelemek amacıyla yapılmıştır. Cinsiyet, yaş, antrenör yaşı, antrenör çalışma yılı, antrenör eğitim durumu değişkenlerine göre anlamlı farkın olup olmadığı incelenecektir. Çalışmadan elde sonuçlar aşağıda verilmiştir.

Halk oyuncuların algıladıkları antrenör tutum ve davranışlarına bakıldığında en yüksek ortalama değerin karakteristik özellikler olduğu görülürken, en düşük ortalama adaletli olmak alt boyutunda olduğu görülmektedir. Buna göre halk oyuncuların algısına göre en düşük ortalamaya sahip adaletli olmak alt boyutu çıkması, antrenörlerin halk oyunlarının takım sporu olması sebebiyle takım (ekip) içerisinde adaletli olma noktasında daha dikkatli olmaları gerektiği sonucu çıkmaktadır.

Katılımcıların cinsiyet değişkenine göre Algılanan Antrenör Tutum ve Davranışları Ölçeğinden ve alt boyutlarından almış oldukları puanlar incelendiğinde aralarında ki fark istatistiksel olarak anlamlı bulunmazken ($p>0.05$). Ermiş, ve ark., (2017) tarafından yapılan çalışmada cinsiyet değişkenine göre algılanan antrenör tutum ve davranışlarında anlamlı bir ilişki olmadığını ifade etmişlerdir. Bu yönüyle yapılan çalışma, çalışmamızı destekler niteliktedir. Yine Demirci, (2020)' nin 14-17 yaş arası sporcularda yaptığı çalışmada antrenör-sporcu ilişkisi cinsiyete göre bir farklılık bulunamamıştır. Erkek halk oyuncuların ölçekten almış oldukları puanlar kadın katılımcılardan fazla olduğu görülmüştür. Alt boyutlar incelendiğinde karakteristik alt boyutunda kadın halk oyuncuların ortalamaları (4.03), erkek halk oyunculardan fazla olduğu görülmektedir. Buna göre kadın halk oyuncuların antrenörlerinin karakteristik özelliklerine önem verdikleri varsayımına ulaşılabilir. Kadın halk oyuncuların cinsiyet değişkenine göre tüm ölçekten (alt boyutlar ve genel ortalama) almış oldukları puanlar içerisinde en yüksek puanın ölçeğin alt boyutlarından olan karakteristik özellikten almış olmaları varsayımımızı destekler niteliktedir. Bilgi ve birikim alt boyutuna bakıldığında erkek halk oyuncuların puanları kadın halk oyunculardan daha fazla olduğu görülmüştür. Bu sonuca göre erkek halk oyuncuların antrenörlerinin bilgi ve becerilerine güvendiklerine bu noktalara önem verdikleri varsayımı yapılabilir. Son alt boyut olan adaletli olma değişkeni incelendiğinde erkek halk oyuncuların kadın halk oyunculardan fazla puan aldığı görülmektedir. Bu sonuca göre erkek halk oyuncuların kadın halk oyunculara göre antrenörlerinin adaletli olduğuna inançlarının fazla olduğu söylenebilir.

Katılımcıların yaş değişkenine göre Algılanan Antrenör Tutum ve Davranışları Ölçeğinden almış oldukları puan incelendiğinde aralarında ki fark istatistiksel olarak anlamlı bulunmamıştır. ($p>0.05$). Literatüre bakıldığında Çik ve Küçük, (2019)'un sporculara yapmış olduğu çalışma da yaş değişkenine göre olumlu ve olumsuz antrenör davranışlarından alınan puanlar arası fark anlamlı bulunmamıştır. Bu sonuç çalışma sonuçlarımıza paralellik göstermiş ve sonuçlarımızı destekler niteliktedir. Yaş değişkenine göre ölçeğin alt boyutlardan alınan puanlara bakıldığında aralarında ki fark anlamlı görülmemiştir ($p>0.05$). Evcil, (2020)'nin yapmış olduğu çalışmada amatör sporcuların algılanan antrenör davranışları ile yaş arasındaki ilişkiye bakıldığında sporcuların, karakteristik özellikler alt boyutunda yaş değişkenine göre anlamlı bir fark bulunamaması çalışmamıza paralellik gösterirken aynı çalışmada antrenör tutum ve

davranışlarının diğer alt boyutlarından bilgi ve beceri alt boyutunda ve adaletli olma alt boyutunda anlamlı bir fark bulunması çalışmamızı destekler nitelikte değildir.

Katılımcıların antrenör yaşı değişkenine göre Algılanan Antrenör Tutum ve Davranışları Ölçeğinden almış oldukları puan incelendiğinde aralarında ki fark istatistiksel olarak anlamlı bulunmamıştır. ($p>0.05$). Antrenör yaşı değişkenine göre ölçeğin alt boyutlardan alınan puanlara bakıldığında yine aralarında ki fark anlamlı görülmemiştir ($p>0.05$). Literatüre bakıldığında Çik ve Küçük, (2019)'un sporculara yapmış olduğu çalışmada aynı antrenörle çalışma süreleri ile algılanan antrenör davranışları arasında anlamlı bir fark olduğunu belirtmişlerdir. Bu anlamda bu sonuç çalışma sonuçlarımızla bağdaşmamaktadır.

Katılımcıların antrenör eğitim durumu değişkenine göre Algılanan Antrenör Tutum ve Davranışları Ölçeğinden almış oldukları puan incelendiğinde aralarında ki fark istatistiksel olarak anlamlı bulunmamıştır. ($p>0.05$). Antrenör eğitim durumu değişkenine göre ölçeğin alt boyutlardan alınan puanlara bakıldığında yine aralarında ki fark anlamlı görülmemiştir ($p>0.05$). Grupların ölçekten almış oldukları puanlara baktığımızda lisansüstü eğitim almış antrenörlerin ortalama puanlarının yüksek olduğu görülmektedir. Alt boyutlar incelendiğinde karakteristik özellik ve bilgi ve beceri alt boyutlarından alınan puanlarda lisansüstü eğitim almış antrenörlerin puanlarının yüksek olduğu görülmektedir. Buna göre antrenör eğitim seviyesi yükseldikçe halk oyuncuların algıladıkları antrenör tutum ve davranışlarının da arttığı söylenebilir.

Bu çalışmadan ortaya çıkan sonuçlara göre

- Halk oyuncuların algıladıkları antrenör tutum ve davranışlarında en düşük ortalama ölçek alt boyutu olan adaletli olmak bulgusundan yola çıkarak antrenörlerin sporcularına adaletli eşit davranmaları gerekliliği,
- Kadın halk oyuncuların adaletli olmak ve karakteristik özellikler alt boyutlarından düşük puan almaları sebebiyle antrenörlerin kadın halk oyunculara davranış ve yaklaşımları noktasında farkındalık oluşturulması,
- Antrenörle çalışma yılı fazla olan halk oyuncuların ölçek puanlarının yüksek olması sebebiyle halk oyuncu grubuyla birlikte çalıştığı yılın uzun vadeli olması,
- Çalışmamız sonucunda üniversite ve lisansüstü eğitimi almış antrenörlerin halk oyuncular tarafından algılanan antrenör tutum ve davranışları ortalaması yüksek çıkmıştır. Bu nedenle antrenörlerin daha çok eğitim sürecinin içerisinde olmaları önerilebilir.

KAYNAKLAR

- Büyükonat, T. (1998). *Başarılı Antrenörlük*. Ankara: Beyaz Yayıncılık.
- Çik, B., ve Küçük , V. (2019). Sporcular Tarafından Algılanan Antrenör Davranışlarının Bazı Değişkenlere Göre İncelenmesi. *Avrasya Spor Bilimleri Araştırmaları*, 7-17.
- Demirci, S. (2020). 14-17 Yaş Arası Sporcuların Antrenör-Sporcu İlişkisinin Ahlaki Karar Alma ve Saldırgan Davranışları Belirlemedeki Rolü. (Yayınlanmamış yüksek lisans tezi), *Marmara Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı*.
- Dolaşır, S. (2006). *Antrenörlük Etiği ve İlkeleri*. Ankara: Gazi Kitapevi.
- Ermiş, E., Saticı, A., İmamoğlu , O., ve Aydoğan , A. (2017). Adelson Sporculara Göre Antrenör Davranışları . *Kesit Akademi Dergisi*, 589-599.
- Evcil, A. (2020). *Farklı Spor Branşlarında Algılanan Antrenör Davranışlarının Sporcuların Örgütsel Bağlılığına Etkisi (Yayınlanmamış yüksek lisans tezi)*, Aydın Adnan Menderes Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü Beden Eğitimi ve Spor Eğitimi Ana Bilim Dalı.
- Konter, E. (1996). *Bir Lider Olarak Antenör*. İstanbul: Alfa Basım Yayım Dağıtım.
- Konter, E. (2004). *Antrenörlük ve Takım Psikolojisi*. Ankara: Palme Yayıncılık.
- Küçük, F. (2023). *Elit Düzeydeki Yıldız ve Genç Güreşçilerin Algıladıkları Antrenör Davranışları İle Spora Bağlılıkları Arasındaki İlişkinin İncelenmesi*. (Yayınlanmamış yüksek lisans tezi), Sivas Cumhuriyet Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı, Sivas.
- Sevim , Y. (2010). *Antrenör Eğitim İlkeleri*. Ankara: Fil Yayınevi.
- Sevim, Y. (2007). *Antrenör Eğitim İlkeleri*. Ankara: Nobel Yayınları.
- Toytok , E. H., & Uçar , L. (2018). Okul Yöneticilerinin Kullandıkları Güç Türleri ve Örgütsel Depresyon: Bir İlişkiel Tarama Modeli. *Ekev Akademi Dergisi*, 109-125.
- Üzüm , H., Karlı, Ü., & Yıldız , N. O. (2018). Perceived Coach Attitudes and Behaviors Scale: Development and Validation Study. *Journal of Education and Training Studies*, 160-169.
- Üzüm, H., & Aycan, A. (2019). Antrenör Davranış Algısında Cinsiyetin Etkisi. *BAİBÜ Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 243-252.